

Załącznik do uchwały Nr 338 / 6439 / 2023
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia 12 maja 2023 r.

Rozstrzygnięcie Zarządu Województwa Podlaskiego w sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności

W dniu 15 lutego 2023 r. do Sejmiku Województwa Podlaskiego wpłynęła petycja Pana XXX w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej urzędu lub w innych lokalnych środkach masowego przekazu informacji dotyczącej obecnego stanu prawnego regulującego pobieranie, przechowywanie i przeszczepianie komórek, tkanek i narządów na terenie Polski.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca o petycjach (dz. U. z 2028 r. poz. 870) petycję może złożyć osoba fizyczna, osoba prawna, lub grupa tych podmiotów do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. W świetle art. 2 ust. 3 ww. ustawy przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

W związku z powyższym petycja skierowana do organu województwa winna odwoływać się z jednej strony do zadań i kompetencji samorządu województwa określonych ustawami, a z drugiej strony do zadań i kompetencji tego organu stosownie do przepisów ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 z późn. zm.) i innych ustaw. Decydowanie o treściach publikowanych na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego nie należy do kompetencji sejmiku województwa, co za tym idzie należy do zadań zarządu województwa, w myśl generalnej zasady wynikającej z art. 41 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie województwa samorząd województwa wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim określone ustawami w zakresie promocji i ochrony zdrowia, które znajdują szczególne odzwierciedlenie w szczególności w treści ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633 z późn. zm.) w zakresie tworzenia i prowadzenia samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (art. 6 ust. 2 pkt 3 tej ustawy). Należy podkreślić, iż w ustawie z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek

i narządów (Dz. U. z 2020 r. poz. 2134 z późn. zm.) brak regulacji wskazujących na zadania samorządu województwa w tym zakresie.

Samorząd województwa ma możliwość propagowania informacji na temat transplantacji w ramach działań z zakresu promocji i ochrony zdrowia zgodnie z art. 14. ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie województwa lub w ramach prowadzenia polityki rozwoju województwa, na którą składa się wspieranie i prowadzenie działań na rzecz integracji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w oparciu o art. 11 ust. 2 pkt 9 tejże ustawy, w związku z jego zadaniami w zakresie promocji i ochrony zdrowia, którym informacje dotyczące transplantacji zamieszczone na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego mogłyby się przysłużyć. Mimo, iż petycja nie dotyczy propagowania transplantacji, którą to można by prowadzić w ramach promocji i ochrony zdrowia, należy wziąć pod uwagę fakt, iż propagowanie informacji o obowiązujących przepisach prawa, o co zwraca się autor petycji, leży w szeroko pojętym interesie społecznym.

W związku z powyższym Zarząd Województwa Podlaskiego w oparciu o obowiązujące przepisy prawa postanawia uwzględnić petycję i zamieścić na stronie Urzędu (<https://podlaskie.eu/>) poniższą informację:

„Zgodnie z obowiązującymi przepisami, jeżeli osoba za życia nie wyrazi sprzeciwu na pobranie po śmierci swoich narządów, to domniemywa się, że wyraża zgodę. Mówi o tym art.5 ust. 1 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2020 r. poz. 2134 z późn. zm.) „Pobrania komórek, tkanek lub narządów ze zwłok ludzkich w celu ich przeszczepienia lub pobrania komórek lub tkanek w celu ich zastosowania u ludzi można dokonać, jeżeli osoba zmarła nie wyraziła za życia sprzeciwu”.

Sprzeciw można wnieść poprzez wpis w Centralnym Rejestrze Sprzeciwów, w formie pisemnego oświadczenia własnoręcznie podpisanego i noszonego przy sobie lub ustnej deklaracji złożonej w obecności co najmniej dwóch świadków.

Rozmowa personelu medycznego z osobami najbliższymi zmarłego ma na celu ustalenie jego stanowiska na temat pośmiertnego dawstwa narządów. Prawo nie daje uprawnień rodzinie do decydowania o pobraniu bądź niepobraniu cudzych komórek, tkanek i narządów, dopóki sam za życia nie wyrazi sprzeciwu.

W związku z powyższym każdego zachęcamy do poinformowania rodziny o swojej woli na temat ewentualnego pośmiertnego oddania narządów, by uniknąć w przyszłości potrzeby domniemywania czyjeś woli w przypadku niespodziewanej śmierci.

W 2021 r. w Polsce najmłodszy dawca miał 1,5 roku, a najstarszy 79 lat. W województwie podlaskim 5 osób pośmiertnie podarowało komuś swoje narządy. Spośród

15 szpitali z potencjałem dawstwa na terenie województwa podlaskiego 3 były aktywne w programie pozyskiwania narządów od zmarłych (Poltransplant Biuletyn Informacyjny 2022, s. 10,11,16). Na dzień 31grudnia 2022 r. w Polsce na przeszczepienie narządów oczekiwało 1856 osób. (statystyka prowadzona przez Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji „Poltransplant” w 2022 r.).

Więcej informacji na stronach:

https://www.poltransplant.org.pl/statystyka_2022.html,

<https://pulsmedycyny.pl/poltransplant-w-2022-r-przeszczepiono-1399-narzadow-1174012.>”